

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători - Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Cujba Vasile Xxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxx, s. xxxx, domiciliat în mun. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.12.2016 – 06.11.2017 (prima instanță);
2. 01.12.2017 – 16.01.2018 (instanța de apel);
3. 19.04.2018 – 12.09.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 noiembrie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Cujba Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

De asemenea, a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea de la Cujba Vasile a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 785 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Cujba Vasile, la data de 11.08.2016, aproximativ la ora 18:00, conducând autovehiculul de model „MERCEDES VITO” cu n/î xxxx2, cu permis de conducere, se deplasa cu spatele pe str. Drumul Viilor în regiunea imobilului cu nr. 28, din mun. Chișinău. În timpul deplasării, conducătorul auto Cujba Vasile, nu a

manifestat prudență sporită la trafic, n-a ținut permanent cont de totalitatea de factori care caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct. 41 alin (2) a Regulamentului circulației rutiere care prevede că: „ *Conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual îi este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului*”, și ca urmare a tamponat pe pietonul Botnari Ion, a.n. xxxx, care mergea pe carosabil. În rezultatul accidentului, pietonului Botnari Ion, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 141D 1776 din 11.11 2016, i-au fost cauzate traumă cerebrală închisă cu fracturi a oaselor bazei craniului, edem cerebral pronunțat cu hemoragii secundare în trunchiul cerebral, care se califică ca vătămare corporală gravă, în rezultatul căreia la 23.08.2016 a decedat în IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea procurorului de încasare de la Cujba Vasile în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale, în mărime de 785 lei.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că în temeiul art. 227, 229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală în privința lui Cujba Vasile Gheorghe urmează a fi încasate din contul acestuia, or efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care impune defășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

2.2. Avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului Cujba Vasile, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cujba Vasile să-i fie suspendată pedeapsa cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În argumentarea apelului, avocatul a invocat că:

- prin probele examinate la urmărirea penală și în instanța de judecată, inculpatul a manifestat un comportament ireproșabil. După producerea

accidentului, inculpatul a acordat părții vătămate primul ajutor medical, a chemat ambulanța și poliția, și-a recunoscut vina, se căiește de cele comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, a reparat integral prejudiciul, iar succesorul părții vătămate a solicitat instanței aplicarea unei pedepse cât mai blânde;

- perioada de doi ani de probațiune va corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei penale.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința atacată fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a considerat că prima instanță a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Cujba Vasile, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii care este gravă, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului - că este fără antecedente penale, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a aplicat față de Cujba Vasile pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art. 90 Cod penal, ce este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către prima instanță.

Cu referire la cheltuielile judiciare pentru plata expertizelor solicitate de procuror, instanța de apel a indicat că Codul de procedură penală prevede unele situații și împrejurări, în prezența cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat.

Astfel, instanța de apel a indicat că conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede expres, că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, iar solicitarea apelantului cu privire la încasarea de la Cujba Vasile, în beneficiul

statului, a cheltuielilor judiciare în mărime de 785 lei este una eronată, nu are suport juridic legal.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indică temeiul de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată;

- potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, „*Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal*”. Potrivit alin. (3) a aceleiași norme „*Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate*”. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces;

- legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat;

- instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală și nu a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat de procuror.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea apelului declarat de procuror, prin care a fost solicitată încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în prezenta cauză penală din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 147-148) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei din contul inculpatului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227, 229 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal invocă că prevederile art. 227 Cod de procedură penală, reglementează care anume cheltuieli sunt incluse în categoria cheltuielilor judiciare, în această listă nefiind însă incluse cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că: *„În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”*.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - „Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 33-34), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Cujba Vasile Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 septembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor